Muskedunderen

Et tidsskrift for Norsk svartkruttunion

Nr. 1 2013

Årgang 29

Fra redaktøren

AV ØYVIND FLATNES

I år fyller Norsk svartkruttunion 30 år. Siden oppstarten i har vi rukket å bli omtrent 1200 medlemmer fordelt på ca. 110 medlemsklubber. I neste nummer vil det komme en liten historie om hvordan NSU ble til.

For å konsentrere oss om dette nummeret (som jeg beklageligvis er litt sent ute med), så inneholder det invitasjoner til diverse NM og Nordisk. Nordisk arrangeres som kjent i Norge i år, så det er ingen grunn til å bli hjemme.

Ellers har jeg laget en oversikt over de norske skyteklassene. MLAIC – det internasjonale forbundet NSU er tilknyttet – har kun munnladningsklasser på programmet, men mange land har egne klasser for patronvåpen og perkusjonsbakladere. Norge er kanskje det landet med flest patronklasser og i tillegg har vi også flere klasser for vår egen kammerlader, samt perkusjonsmuskett. Reglene for en del av klassene har til nå vært ganske uklare, og der regelverket ikke er klart har jeg satt inn det som har vært vanlig praksis de siste årene.

Bakerst finner dere komplette terminlister for de fleste distriktene. Det ser litt tynt ut oppe i nord, men det foregår vitterlig mer der oppe enn det som kommer fram i listene. Sørg for å samle stevnene i en terminliste, slik at skytterne får en oversikt og aktiviteten stimuleres over det ganske land.

Rekordlistene er også oppdatert. Oddvar Deberitz avsluttet fjorårssesongen med ny rekord i Miqulet original, og begynte like godt denne sesongen med å forbedre sin egen rekord i den nye patronhagleklassen Lefaucheux med sterke 24 duer av maksimalt 5. Sterk skyting!

side 5
Invitasjon til NM felt

side 6
Invitasjon til Nordisk mesterskap

side 8
Invitasjon til NM skive

side 10
Skyting med flintlåsmuskett

side 15
Invitasjon til NM langhold

side 16
Norske skyteklasser

Forside
Hagen tennstempelrifle i kaliber 10,15x61 Jarmann. Rifla ble laget mellom 1870 og 1880 (foto: Øyvind Flatnes.)

Notiser

Blyhagl

Klima- og forurensningsdirektoratet har innvilget NSUs søknad om folengelse av tillatelse til bruk av blyhagl. Tillatelsen gjelder inntil 300 kg blyhagl årlig og tillatelsen gjelder for 2013 og 2014.

Innsending av saker til generalforsamlingen

Tiden for generalforsamlingen nærmer seg, og i den forbindelse er det er fint om klubbene kan begynne å sende inn saker som de vil ha behandlet på årsmøtet. Sakene sendes til presidenten, men det er fint om en kopi kan sendes til sekretæren for å lette skrivearbeidet i forbindelse med fremleggingen av sakene. Generalforsamliongen avholdes som sedvanlig i forbindelse med NM skive i Grimstad, fredag 28. juni 2013. Forslag må være levert innen 15. mai 2013.

Innleveringsfrist for neste Muskedunderen er

15. mai 2013

Besøk oss på nett!

Skytereglement
Lover
Kontaktinformasjon
Lenker

norsksvartkruttunion.no

Norsk svartkruttunion

Postadresse
Norsk Svartkruttunion c/o Kjell Bergersen
Dalveien 115
1878 Hærland

Betalingsadresse
Oddvar Deberitz
Finnholtvegen 848
2114 Disenå

Kontonummer: 0530.10.18985

Medlemskontingent: 200,-

Styre

President	Kjell Bergersen kjberg3(a)online.no	Tlf.: 69 89 58 20 Mob.: 918 49 940
Visepresident	Jørn Olav Larsen jol-lars(a)online.no	Tlf. 37 04 00 45 Mob.: 949 89 886
Sekretær	Per Ljøgodt per.ljogodt(a)hotmail.com	Mob.: 922 64 088
Kasserer	Oddvar Deberitz o-deb(a)online.no	Tlf.: 62 96 43 80 Mob.: 977 63 412
Redaktør	Øyvind Flatnes muskedunderen(a)svartkrutt.net	Mob.: 992 72 450
MLAIC-delegat	Odd Flomark odd(a)utleiepartner.no	Mob.: 916 28 022

Distriktsrepresentanter

Sør- og Vestlandet	Tor Bjarne Justnæs	tbjust(a)hotmail.com Mob.: 450 05 596
Østlandet	Dagfinn Torp	dagfinntorp(a)hotmail.com Mob.: 971 70 892
Midt-Norge	Torgeir Wærdahl Tlf.: 72 55 97 26	torgeiwa(a)online.no Mob.: 911 12 297
Nord-Norge	Sverre Kvalø Tlf.: 76 93 13 81	svekva(a)gmail.com Mob.: 952 25 292

Invitasjon til NM felt

Nord & Sør inviterer til NM-felt på Korsfløyta skytebane 1.–2. juni 2013

Klasser lørdag: Jakt perkusjon, Jaktflint, Militær perkusjon, Militær flint, Rifle patron, Bakladet perkusjon.

Klasser søndag: Revolver patron, Revolver perkusjon.

Start kl. 10:00 begge dager.

Kr. 100,– pr. klasse

Påmelding sendes til:

Oddvar Deberitz
Tlf.: 62964380
Mob.: 97763412
E-post: o-deb(a)online.no

Påmeldingsfrist 15. mai 2013

Det blir vanlig kiosksalg

Overnatting på banen er mulig

Koordinater: N 60'07.615' Ø 011'45.158'

Vel møtt!

Viktig melding til klubbene

Vi trenger en e-postadresse til hver medlemsklubb. Adressen vil brukes til å sende informasjon fra NSU til klubbene.

Send din klubbs e-postadresse til kasserer Oddvar Deberitz:

o-deb(a)online.no

Nordisk mesterskap 2013

Nordisk mesterskap 2013 arrangeres i tidsrommet 19.–21. juli 2013 på Åsheim skytebane ved Moelv i Norge. Mesterskapet gjennomføres i h.h.t. MLAICs regelverk med de justeringer som er gjort for de nordiske mesterskapene.

Påmeldingsskjema kan lastes ned fra www.norsksvartkruttunion.no (klikk NM, Nordisk, EM og VM i venstremenyen og velg deretter Nordisk mesterskap 2013)

Agenda

Fredag 19. juli	
10:00–11:00	Våpenkontroll hagle
11:00–17:00	Leirdueskyting på Ring leirduebane (ligger ca. 15 km fra Åsheim skytebane)
17:00–20:00	Registrering og våpenkontroll for langvåpen/kortvåpen
20:00 -	MLASC-møte
Lørdag 20. juli	
08:00–12:00	Registrering og våpenkontroll
08:00	Åpning av NM 2013
09:00–17:00	Konkurranser 25, 50 og 100 meter med start på hver hele time.
19:30 –	Bankett.
Søndag 21. juli	
08:00–12:00	Registrering og våpenkontroll.
09.00–11:00	Konkurranser 25, 50 og 100 meter med start på hver hele time.
12:00–15:00	Konkurranser 25, 50 og 100 meter med start på hver hele time.
17:00 –	Felles premiering.

Våpenkontroll

Ved tvil om våpenets/patronens historiske korrekthet er det skytterens ansvar å bringe med den nødvendige dokumentasjonen.

Protestfrist

En time etter at resultatene er hengt opp. For siste skytterlag er protestfristen satt til kl. 09.90 på søndags morgen den 21. juli.

Åsheim skytebane

Ved Moelv (Mjøsa). Det er ca 14 km kjøring nordøst på riksvei 216 fra Moelv sentrum. Festmiddagen blir på banen og det er servering av mat der hver dag.

Saluttering, fyrverkeri og øvelsesskyting

Disse aktivitetene må godkjennes av stevneledelsen.

Overnatting

Overnattingssteder innen 20 min kjøring fra banen:

- Steinvik camping, Moelv. Tlf: 62 36 72 28. Mob. 917 03 880. steinvik-camping.net
- Samuelstuen camping, Brøttum. Tlf. 0047-62 36 03 90.
- Sjusjøen hytteutleie. Tlf. 0047-62 33 49 60. www.sjusjoen.no

Startlister

Det vil kun bli sendt ut startlister til de som har meldt seg på innen denne datoen. Eventuelle etteranmeldte må sjekke startlisten som blir lagt ut på nettsiden til NSU. Vær oppmerksom på at ved eventuell etteranmeldelse har du ingen garanti for å få delta.

Dugnad

Vi følger tradisjonen fra tidligere Nordiske Mesterskap i Norge, hvor de norske deltakerne får oppgaver i forbindelse med arrangeringen av stevne. Disse jobbene, samt instruks for dem, blir sendt ut sammen med startlistene og legges også på nettsiden til NSU. Den enkelte skytter må finne en erstatter, samt informere ledelsen hvis den pålagte dugnaden ikke kan gjennomføres.

Mer informasjon

Kart, påmeldingsskjema og supplerende informasjon vil bli lagt på NSUs nettsider:
www.norsksvartkruttunion.no

Påmeldingsfrist
Tirsdag 21. mai 2013

NM skive 2013

Grimstad svartkruttlag arrangerer NM skive 29. og 30. juni 2013. Skytingen skal foregå på to baner: langvåpen på Imenes skytebane og håndvåpen på Fjæreheia pistolbane. Imenes banen ligger ved Imenes-tjernet fire km fra Grimstad sentrum på koordinatene N 58 35.995 E 8 51.477. Fjæreheia pistolbane har adresse Tauleveien 44, 4885 Grimstad.

Skytingen starter kl. 09:00, og det vil bli skutt på 25,50 og 100 meter begge dager. Det skytes etter MLAICs reglement, i tillegg til de norske og nordiske klassene. Påmeldingsfristen er fredag 31. mai 2013. Det blir satt opp transport mellom banene.

Våpenkontroll vil foregå på fredag, lørdag og søndag. Protestfristen er satt til én time etter at listene er satt opp hver dag. Påmelding av lag skjer før kl. 09:00 lørdag.

Det blir premiering etter Norsk Svartkruttunions reglement. De som skyter mange klasser må regne med tett program.

Det selges mat og drikke på Imenes skytebane (langvåpen) begge dager. Vi har også stor parkeringsplass på Imenes og det er god plass for telt/campingvogn. Er det ønskelig med innkvartering i Grimstad, ring for informasjon.

Norsk Svartkruttunions generalforsamling avholdes 28. juni 2013 kl. 19:00 (fredag kveld). Møt opp!

For mer informasjon kontakt:
Jørn Olav Larsen: tlf: 949 89 886 eller jol-lars(a)online.no
Steinar Foss: tlf. 900 45 558 eller steinarf(a)hernis.no

Vi deler ut en gratis t-skjorte, så husk å skrive på størrelse ved påmelding.

Vi ønsker vi alle hjertelig velkommen!

Grimstad Svartkruttlag

Påmeldingsskjema NM 2013

Klasse	Original	Replika	Prioritet
Miquelet			
Maximillian			
Minié			
Whitworth			
Valkyrie			
Vetterli			
Cominazzo			
Kuchenreuter			
Colt			
Mariette			
Smith & Wesson			
Tanegashima			
Hizadai			
Remington original			
Remington match			
Perkusjonsmuskett			
Pennsylvania			
Lamarmora			
18 lødig kammerlader			
4’’’ kammerlader			
Bakladet perkusjon			
12,17			
Jarmann			
Donald Malson			

Registreringsavgift: kr. 100,–
Avgift per klasse: kr. 100,–
Lagskyting kr. 250,– per lag.

Sum skyting kr: _____

Betales til konto nr. 2840 31 31468

NB! Noter prioritering. Dette er i tilfelle original og replika blir slått sammen.

T-skjortestørrelse: _____

Påmeldingen sendes til:
Jørn Olav Larsen, Opplansvn. 188, 4885 Grimstad. jol-lars(a)online.no

eller

Steinar Foss, Stølevn. 175, 4887 Grimstad. steinarf(a)hernis.no

Påmeldingsfrist:
Fredag 31. mai 2013

Navn:_____

Adresse:_____

Klubb:_____

Mobil:_____

E-post:_____

Skyting med flintlåsmuskett

På begynnelsen av 1800-tallet var store deler av Europa innhyllet i et teppe av grå kruttrøyk. Årsaken var konflikten som oppsto i kjølvannet av den franske revolusjon i 1789. Europas gamle regimer, med konservative Østerrike, Preussen og Storbritannia i spissen, så med frykt og avsky på de liberale idealene som blusset opp i Frankrike. Med mål om å slå ned revolusjonen og gjeninnføre kongedømmet ladet stormaktene musketter og kanoner og erklærte krig mot Frankrike. Revolusjonskrigene raste med varierende intensitet fra 1792 til 1802.

Av Øyvind Flatnes

Da Napoleon Bonaparte tok makten i Frankrike i 1799 gikk krigen over i fasen som kalles Napoleonskrigene. I 1805 sluttet Sverige seg til den tredje koalisjonen mot Napoleon, mens Norge-Danmark ble tvunget over på Napoleons side etter det engelske angrepet på København i 1807.

Standardvåpenet til infanterisoldatene under Napoleonskrigene var en glattboret munnladningsmuskett med flintlås. Musketten var langt fra et presisjonsvåpen – i hvert fall slik den ble brukt i kamp. Soldatene kjempet på geledd, eller linjer, og muskettene ble avfyrt samlet mot fienden på kort hold. Effektiv skuddavstand var fra kloss hold og opp til snaue 100 meter. Musketten manglet rifler som kunne stabilisere kula og presisjonen avtok derfor merkbart på lengre hold. Munnladningsrifler med langt bedre presisjon ble brukt av spesialavdelinger, blant annet jegertropper, men riflene ble regnet som ubrukelige for linjeinfanteri fordi ladingen tok for lang tid og fordi vanlige soldater ble regnet som for dumme til å lade de kompliserte riflene. En trenet infanterist kunne skyte avfyre flere skudd i minuttet, mens det tok rundt et minutt å lade en rifle.

Norsk-danske musketter var 16 lødig som standard, mens svenske musketter var 20 mm (.78”) fram til 1811 da kaliberet ble redusert til 18,55 mm (.73”). Engelske musketter var i kaliber .75 (19,05 mm), mens franske var i kaliber .69 (17,5 mm). Kulene var betydelig mindre, slik at de kunne gli lett ned løpet selv om musketten var full av kruttslam.

Muskettene ble ladet med papirpatroner, som inneholdt kruttladning og rundkule. Papirpatronene blir ofte regnet som en svensk oppfinnelse, for det var krigerkongen Gustav II Adolf (1594–1632) som først tok i bruk papirpatronene i stor skala under Tredveårskrigen. Tidligere ble muskettene ladet med krutt fra kruttflaske og løse kuler. Dette tok tid, og papirpatronene gjorde at musketten kunne lades

Over: Napoleon hilser den franske armeens 2. korps ved broen over Lech ved Augsburg i oktober 1805. De franske soldatene var utstyrt med .69 kaliber flintlåsmuskett. Maleri av Claude Gautherot.
Motsatt side: Pedersoli Brown Bess-karabin i kaliber .75.

raskere: Soldatene bet hull i bakkant av patronen, la litt krutt på fengpanna og helte resten av kruttet ned løpet, etterfulgt av kula. Overflødig papir ble kastet eller brukt som forladning.

Det fantes flere typer muskettpatroner. Som standard inneholdt papirpatronene en enkel muskettkule, men det fantes også patroner som inneholdt to kuler, en vanlig kule og tre mindre kuler (buckshot eller «rennekuler»), eller bare rennekuler. De svenske soldatene som kjempet i Napoleonskrigen hadde patroner 30 i patrontaska. Av disse inneholdt ti patroner to kuler, mens resten innehold en.

Presisjonsskyting med muskett

I dag er det flere klasser innenfor Norsk svartkruttunion som er definert som muskettklasser. Det finnes klasser for både glattløpede lunte-, flintlås- og perkusjonsmusketter. Alle skytes på 50 meter, enten stående eller knestående. Hver klasse er delt i to: en for originale våpen og en for replikavåpen. Klassen for militær flintlåsmuskett kalles Miquelet. Det skytes på en fransk 200 meter militærskive der svarten er 40 cm og tier-ringen er 8 cm. Med muskett er dette utfordrende nok, for baksikter er ikke tillatt. I Norge har vi også en nasjonal klasse for perkusjonsmusketter som skytes etter samme regler som Miquelet-klassen.

Muskettmodeller

Replikaklassen domineres av kopier av franske og engelske musketter. Replikaer av den engelske Brown Bess-musketten er kanskje vanligst, men mange sverger til franske musketter. Davide Pedersoli i Italia lager gode kopier av begge. Brown Bess-musketten ble også brukt i Sverige under Napoleonskrigene, for Sverige kjøpte et parti på 23 000 musketter av England etter at krigen mot Russland brøt ut i 1808. Forsendelsen inkluderte også 6,3 millioner patroner og 350 000 flinter.

Mens norske musketter stort sett er bygget om til perkusjon og flintlåsmuskettene er forbeholdt samlerne, er det relativt enkelt å finne gode originale musketter i Sverige. Det finnes en rekke modeller, og en av de beste blir regnet for å være «Gevär M-1815». En M-1815 med den karakteristiske omvendte C-hanen er kanskje en av de vakreste muskettene som finnes. Modellen er nesten identisk med forgjengeren M-1811 – bare mindre forskjeller som farge, ladestokk og ladestokkfjær skiller dem. M-1815 ble utviklet helt mot slutten av flintlåsperioden, og innehar alle egenskapene en god muskett skal ha. Den har til og med et primitivt gropsikte på svansskruen, og en uthulning til kinnet på kolben. På grunn av siktet er M-1815 ikke tillatt brukt i internasjonale svartkruttkonkurranser, men i nordisk sammenheng kan den brukes dersom sikteskåret blir tettet med for eksempel metallplast («plastic padding»). I 1838 kom et nytt baksikte som var festet i et svalehalespor, og dette kan lett fjernes. M-1815-38 med fjernet baksikte er tillatt internasjonalt.

Ammunisjon og ladeutstyr

I dag brukes nesten unntak rundkule og fettlapp til konkurranseskyting. Dette gir bedre presisjon sammenlignet med papirpatroner fordi kula ligger stødigere i løpet og gasstetningen blir bedre. Det kan være lurt å bruke en tjukk lapp og en underdimensjonert kule.

Kuler og fettlapper

Kulene bør støpes av rent bly. Til originale musketter kan det være vanskelig å skaffe kuletang som støper kuler av riktig diameter. Selv om kaliberet nominelt var 18,55 mm i M-1815, så kunne kaliberet variere fra ca. 18,25– 18,6 mm. Kula var 17,5 mm (.69”), og ladningen hele 154 grains muskettkrutt, men i denne ladningen inngikk også fengkruttet.

Et godt tips er å få laget en tang av Jeff Tanner i England. Hans muskettkuletenger koster bare rundt 230 kroner, og han lager den diameteren du vil ha. Tengene er litt primitive, og mangler kutteplate, men overflødig bly kan lett skjæres eller klippes av. Nettadressen er www.jt-bullet-moulds.co.uk.

De siste årene har de beste muskettskytterne begynt å gjøre kulenes overflate ruglete. Dette blir gjort ved å rulle kulene mellom to filer, eller to stykker grovt sandpapir. Tanken er at kula skal oppføre seg som en golfball i lufta. Golfballen har også som kjent mange små groper på utsiden for å bedre flygeevnen.

Fettlapper kan du klippe til selv av et sterkt naturlig stoff, for eksempel bomull eller lin. Dongeri fungerer utmerket. Jeff Tanners kone Chris selger fettlapper i god kvalitet i forskjellige tykkelser og diametere, og de fås på adressen som er angitt ovenfor. I min M-1815, som har en løpsdiameter på rundt 18,6 mm, bruker jeg en .700” (17,78 mm) rundkule av rent bly og en .031” tykk fettlapp fra Tanner. Diameteren på lappen er 1.75” (44,5 mm).

Lappene må smøres før bruk. Noen sverger til oljer, andre til fett – som for eksempel BoreButter. Vann fungerer også godt.

De rimelige støpeblokkene fra Jeff Tanner er perfekte til muskettkuler. I likhet med de gamle militære avdelingsstøpeblokkene (som kulene øverst på motsatt side er støpt med) har ikke Tanners blokker kutteplate.

Svensk 18,55 mm modell 1815 flintlåsmuskett laget på Husqvarna. Denne musketten er populær blant nordiske svartkruttskyttere, og er relativt enkel å få tak i.

Krutt

Det anbefales ofte å bruke grove svartkruttgranuleringer som Fg, P eller sveitser 5 i grovkalibrede musketter, men raskt svartkrutt fungere ofte like bra. Jeg har brukt 55 grains sveitser 2 i min M-1815 med godt resultat. Dette kruttet blir som regel brukt i pistoler og revolvere, men brenner raskt og rent. Finkornet krutt gir mindre krutt-slam, noe som er en fordel siden det ikke er lov å pusse mellom skuddene i Miquelet-klassen. Husk at raskt krutt må brukes i små mengder siden trykket også blir høyere med finkornet krutt.

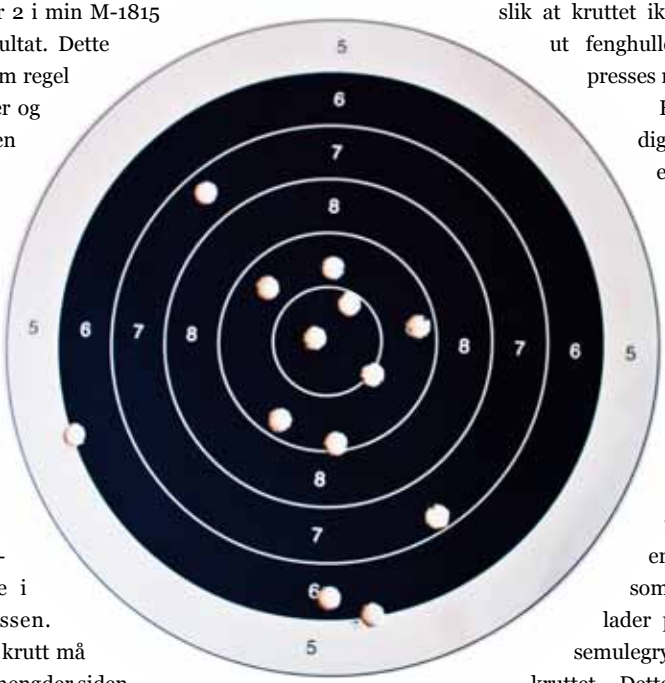

Eventuelt kan du bruke grovere granuleringer. Jeg har fått god presisjon i min .75 kaliber Pedersoli Brown Bess-karabin med .735" kule og 80–90 grains Wano P. Det er ikke noe i veien for å bruke en kule i kaliber .69 i .75 kaliber musketter – du bare justerer tykkelsen på fettlappen.

Lading og skyting

Før du lader bør du sørge for at løp, tennkanal, flint, fengpanne og fengstål er tørrpusset. For å spare tid la alltid soldatene under Napoleonskrigene krutt på fengpanna før kula ble ladet i løpet. Dette må ikke forekomme i dag, da det kan føre til at skuddet kan gå av under ladingen. Noen flintlåsmusketter fungerer best dersom en rømnål stikkes i fenghullet før lading, andre ikke. Dersom det brukes finkornet krutt, og tennhullet i musketten er litt stort, er det uansett en fordel å tette igjen med en nål, slik at kruttet ikke blir blåst ut fenghullet når kula presses ned løpet.

Hell en ferdig oppveid eller oppmål kruttladning ned løpet. Lappene skal ikke ha hull eller rifter etter skyting. For å beskytte fettlappen er det mange som bruker lader polenta eller semulegryn over kruttet. Dette forhindrer kruttgassene fra å brenne hull i lappen, som skal være hel når den kommer ut løpet.

Legg en fettlapp over munningen på musketten og press en kule over. Kula skal være så sentrert som mulig i lappen. Det er en fordel at kule- og fettlappkombinasjonen er trang, og da er en starter et nyttig verktøy. Dette er som regel en trekule med en kort og en lang ladestokk. Bruk den korte tappen først, og gi kula et kort rapp. Dette presser kula inn i munningen. Deretter gjentas prosessen med den lange pinnen. Kula blir nå kalibrert i løpet, og med ladestokken fører du den ned mot kruttladningen med en jevn bevegelse. Det skal ikke lugge. Kula skal føres helt ned mot kruttet.

Når du er klar til å skyte armeres mus-

ketten ved at krutt legges på fengpanna – som oftest sveitser 1 eller PPPP.

Siden muskettene ikke har baksikte kreves en del øving for å få korrekt siktebilde. Har musketten bånd som holder pipa fast til stokken kan dette gi deg et referansepunkt når du sikter.

Hva med presisjonen? De siste årene har verdens beste muskettskytter vært svensk. Verdensrekordholder i militær flintlåsmuskettskyting – Johan Karlsson fra Karlskrona – har skutt hele 100 poeng. Vi vanlige dødelige ligger på en god dag helst på 80–90-tallet poengmessig. Skiva på motsatt side ble skutt med den avbildede Husqvarna-musketten og er typisk for det som kan forventet med en glattløpet muskett av en middels skytter.

Den norske rekorden i Miquelet orignal ble nettopp forbedret av Nord & Sørs Oddvar Deberitz og er nå på 93 poeng. Oddvar skyter for øvrig med en Brown Bess. Dag Magne Winge har replikarekorden med 94 poeng.

Invitasjon til NM Langhold 2013

Meløy Pistolklubb Svartkruttgruppa inviterer herved til NM langhold 15. og 16. juni 2013.

Skytingen vil foregå på Spildra skytebane som ligger 700 meter fra Fv.17. Avkjøring vil bli skiltet ved Spildra bru i Meløy kommune.

Vi ligger 15 mil sør for Bodø. Koordinater:
66.86209 N 13.75448 Ø
66’51’43,5”N 13’45’16.1” Ø

Det skytes i disiplinene Turner og Bodine på 100, 200 og 300 meter. Det vil også bli satt opp Sporting Trophy på minimum 2500,– kr. Skytingen starter kl. 09:00 (med få deltagere vil alle disiplinene skutt samme dag).

Startkontingent kr. 100,– pr klasse.

Forhåndspåmelding er ønskelig og kan gjøres ved og sende mail til paal.kvalvik(a)gmail.com.

Det er muligheter for og overnatte på banen, samt på to stk. hotell i nærheten. Det er også muligheter for privat overnatting hos undertegnede.

Ønsker alle hjertelig velkommen til NM langhold.

Mvh. Pål Kvalvik, mob: 46641720

De norske skyteklassene

Grunnet uklart regelverk er mange (med rette) forvirret når de skal skyte de særnorske skyteklassene, som blant annet inkluderer metallpatronvåpen og kammerladere. Denne artikkelen tar sikte på å skape en oversikt, men siden regelverket vårt er såpass mangelfullt er ikke alt like lett å tolke. Der regelverket ikke er klart har jeg brukt reglene som praktiseres på stevner. Jeg regner derfor med at noen av punktene under kan skape debatt.

Av Øyvind Flatnes

Perkusjonsmuskett

Dette er praktisk talt samme klasse som Miquelet, bortsett fra at den skytes med glattløpet muskett med perkusjonslås og at baksikte er akseptert. Avstanden er 50 meter og det skytes stående på muskettskive (fransk 200 meters militærskive). Klassen deles i original og replika.

Kammerladerklasser

18 lødig militær kammerlader

Her skytes det med originale 18 lødige militære norske kammerladningsgeværer. Siktene kan være replika, men de må ha samme siktebilde som de originale. Høyden på forsiktet er fritt. Siktering med korn som har samme profil som original siktet er godkjent. Klassen skytes liggende på 100 meter på muskettskive. Skytejakke er ikke tillatt.

4 linjers kammerlader

I denne klassen skytes umodifiserte militære eller sivile norske 4 linjers kammerladningsgeværer. Siktereglene, skive, avstand og stilling er identiske med 18 lødig-klassen.

Bakladet perkusjon

Klassen Bakladet perkusjon er åpen for kammerladere og andre bakladet perkusjonsvåpen som ikke er inkludert i 18 lødig militær kammerlader og 4 linjers kammerlader. Siktereglene, skive, avstand og stilling er identiske med 18 lødig-klassen. I denne klassen kan du altså skyte svenske kammerladere, Sharps perkusjonsrifler, monkeytailrifler eller lignende.

Patronrifleklasser

Remington original

Denne klassen ble i sin tid opprettet for at gamle militære 12 mm Remington-geværer kunne brukes i konkurranse, men den er også åpen for andre svartkruttrifler som opprinnelig brukte metallpatroner ladet med svarkrutt, som for eksempel Springfield Trapdoor, Snider, Martini-Henry osv. Kaliber er fritt, men kun originalvåpen er tillatt. Siktene må være åpne. Det er ikke tillatt å bruke Buffington-sikter eller tilsvarende typer sikter dersom ikke siktehullet er forblendet. Rifler med dioptersikter må skytes i Remington Match-klassen. Remingtion original skytes liggende på 100 meter på halvmeterskive (ISSF 50 meter pistolskive).

Remington match
I denne klassen kan du skyte replika patronrifler for metallpatron, samt originale patronvåpen med tidsriktige dioptersikter. Bortsett fra at replikarifler og dioptersikter er tillat er reglene identiske med Remington original.

12,17
Klassen som kalles «12,17» er forbeholdt originale patronrifler i kaliber 12 mm Remington. Sivile rifler er tillatt så lenge kaliberet er 12 mm Remington (også kjent som 12x44, 12,7x44, 12,7x42 etc.) Klassen skytes stående på 50 meter mot halvmeterskive. Rem er tillatt så lenge den festes i rembøyler, men skytejakker, skytesko eller skytehansker er ikke tillatt. Kulene må være av tidsriktig modell.

Jarmann original og replika
Jarmann-klassene skytes både i original og replika. I likhet med 12,17 skytes den stående på 50 meter på halvmeterskive, men kaliberet er fritt. Det betyr at våpen som ikke går i 12,17 kan skytes i denne klassen (våpen i 12 mm Remington kan også skytes i Jarmann, det vil si at du kan bruke samme våpen i to konkurranser). Dioptersikter er tillatt i replikaklassen, men i originalklassen må siktene være åpne – altså likt som i Remington original og Remington Match. Skytejakker, skytesko og hansker er tillatt.

Patronrevolver

Smith & Wesson original og replika
Smith & Wesson er klassen for revolvere ladet med metallpatroner. Klassen skytes med beste hånd på 25 meter mot halvmeterskive. Kaliber er fritt, men revolverens patron må originalt være konstruert for svartkrutt og ha blykule. Skytteren må selv sørge for dokumentasjon. Tønnen skal lades med minst fem skudd i de to første seriene.Spiralfjærer er ikke tillatt. Siktene må være tidsriktige. Høyden på forsiktet er fritt, men profilen skal være i original stil. I replikaklassen er konverteringstønner til perkusjonsrevolvere tillatt. Men hva er en original og hva er en replika? Det er et godt spørsmål, og det finnes ingen klare retningenslinjer i regelverket.

Patronhagleklasser

Lovverket for patronhagleklassene er meg bekjent ikke endelig vedtatt enda, og det følgende baserer seg på det som har blitt praktisert fram til nå. Skytingen foregår på samme måte som munnladningsklassene Lorenzoni og Manton, dvs. 25 leirduer fra fem standplasser i løpet av 60 minutter. Trangboring er tillatt. Ett klikk er tillatt før skuddet regnes som bom. Patronene skal være av messing eller papp, plast er ikke tillatt. Klassene er:

Lefaucheux
Hagler med utvendig hane med modellår til og med 1901.

Pape
Hagler med utvendig hane med modellår fra og med 1902

Perkusjonsrevolver

Donald Malson original og replika
Dette er ingen norsk klasse, men den er såpass ny at den tas med her. Reglene er identisk med Mariette (replika perkusjonsrevolver på 25 meter) og Colt (original perkusjonsrevolver på 25 meter), men «Donald Malson» skytes på 50 meter. Det er også en sammenlagklasse som kalles «Remington revolver» som er sammensatt av resultatene i Mariette og Donald Malson (forutsatt at samme revolver brukes i Mariette/Colt og Donald Malson). Klassen er oppkalt etter MLAICs tidligere generalsekretær som døde i 2007.

Terminlister 2013

Nord-Norge

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Søn. 16.06.2013		100, 200, 300	Meløy pistollag		NM langhold

Midt-Norge

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Søn. 06.01.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 19.01.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvefelt
Lør. 02.02.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvefelt
Søn. 03.02.2013	11:00	25 +50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 23.02.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvefelt
Søn .03.03.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 16.03.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvefelt
Man. 04.04.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	2. påskedag
Søn. 07.04.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 20.04.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvefelt
Søn. 28.04.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Tor. 02.05.2013	18:00	25 m	Ø/V	Sollidalen	Ørsta/Volda
Søn. 05.05.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Man. 20.05.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	2. pinsedag
Tor. 23.05.2013	18:00	25 m	Ø/V	Sollidalen	Ørsta/Volda
Søn. 26.05.2013	12:00	25 m	IFS	Rissa	Mesterhornet
Søn. 02.06.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 08.06.2013	11:00	25 + 50 + 100 m	Å & Å	Reinset	Kaml. approbasjonstevne
Søn. 23.06.2013	10:00	25 + 50 + 100 m	Ø/V	Sollidalen	ØrstaVolda
Lør. 06.07.2013	10:00	DM BANE	VSSL	Verdal	DM Midt - Norge
Søn. 07.07.2013	10:00	DM BANE	VSSL	Verdal	DM Midt - Norge
Søn. 04.08.2013	11:00	30 skudd felt	TPK	Jonsvannet	Kl.m. Kølabrenner'n
Søn. 18.08.2013	10:00	25 + 50 + 100 m	VSSL	Verdal	
Lør. 24.08.2013	10:00	Felt	Ø/V	Sollidalen	Bare revolver
Søn. 01.09.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	Kl.m. Kølabrenner'n
Søn.08.09.2013	10:00	25 + 50 + 100 m	Ø/V	Sollidalen	
Tors.19.09.2013	18:00	25 m	Ø/V	Sollidalen	
Søn. 22.09.2013	12:00	25 m	IFS	Rissa	Svartkrutthornet
Søn. 29.09.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Lør.05.10. 2013	10:00	25 + 50 + 100 m	Ø/V	Sollidalen	
Søn. 06.10. 2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	

Søn. 27.10. 2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Søn. 03.11. 2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Søn. 24.11. 2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Søn. 01.12. 2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Søn. 15.12. 2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Lør.28.12. 2013	12:00	Felt	IFS	Rissa	Svartkruttfelten

Sør- og Vestlandet

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Lør. 16.03.13	10:00	25 m + D. Mals.	GSL	Fjæreheia	DM
Søn. 17.03.13	10:00	Felt	GSL	Fjæreheia	DM kun revolver
Tir. 02.04.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Lør. 06.04.13	10:00	Hagle	GSL	Froland	
Tir. 16.04.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 30.04.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 14.05.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 28.05.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 11.06.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Lør. 29.06.13	10:00	25, 50 og 100 m.	GSL	Imenes	NM-bane
Søn. 30.06.13	10:00	25, 50 og 100 m.	GSL	Imenes	NM-bane
Lør. 10.08.13	10:00	Hagle	GSL	Froland	DM
Søn. 11.08.13	10:00	Hagle	GSL	Froland	DM

Østlandet

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Søn. 24.02.2013	10:00	50 og 100 m.	N & S	Korsfløyta	
Lør. 23.03.2013	10:00	Hagle	N & S	Korsfløyta	DM
Søn. 24.03.2013	10:00	50 og 100 m.	N & S	Korsfløyta	
Lør. 13.04.2013	10:00	Hagle	N & S	Korsfløyta	NM-Lerdue
Søn. 14.04.2013	10:00	Hagle	N & S	Korsfløyta	NM-Lerdue
Ons. 24.04.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	
Søn. 28.04.2013	09:00	100 m.	EFP	Eidsberg	DM
Lør. 04.05.2013	09:00	100, 200 og 300 m.	EFP	Marker	Langhold
Søn. 05.05.2013	09:00	100, 200 og 300 m.	EFP	Marker	Langhold
Ons. 08.05.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	
Lør. 18.05.2013	10:00	25 m.	KBT	Egebergbanen	DM
Man. 20.05.2013	10:00	50 m.	KBT	Egebergbanen	DM
Ons. 22.05.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	
Lør. 01.06.2013	10:00	Felt	N & S	Korsfløyta	NM
Søn. 02.06.2013	10:00	Felt	N & S	Korsfløyta	NM
Ons. 05.06.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	

Ons.	19.06.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons.	26.06.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons.	07.08.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons.	21.08.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons.	28.08.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons.	04.09.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Søn.	08.09.2013	10:00	Riflefelt	KBT	Egebergbanen
Tor.	26.12.2013	Dagslys	Ribbefelt	EFP	Eidsberg

Kontaktpersoner

MIDT-NORGE

Verdal Sport Skytter Lag (VSSL)
Terje Kolstad
Tlf.: 996 129 52
E-post te-kolst(a)online.no

Hell Felt & Perkusjon (HFP)
Stein Are Karlsen.
Tlf.: 90 69 01 80
E-post : singleaction45(a)hotmail.com

Indre Fosen Sports skyttere (IFS)
Ivar Hermann Olsen
Tlf.: 91 70 11 36.
E-post : iva-olse(a)online.no

Trondhjem's Pistolklubb, Svartkrutt-gruppa (TPK)
Torgeir Wærdahl
Tlf.: 91 11 22 97
E-post : torgeiwa(a)online.no

Svartkruttgruppa i Ålvundfjord & Ålvundeid skytterlag (Å&Å)
Barb Grisdale-Helland
Tlf.: 716 98 301
E-post: grisdale(a)sunndals.net

Skogn Skytterlag (SS)
Einar Svee
Tlf.: 91 71 06 38

Trondhjæmske Militærhistoriske Skytesælskap (TMS)
Ragnar Hegge
Tlf.: 930 30 366
E-post: rhegge(a)netcom.no

Ørsta/Volda Pistolklubb (Ø/V)
Sven-Tore Verstad
Tlf. 911 87 681
E-post: stverstad(a)hotmail.com

ØSTLANDET

Nord & Sør (N&S)
Oddvar Deberitz
Tlf.: 62 96 43 80/mob.: 977 63 412
o-deb(a)online.no

Kongsvinger Blackpowder Team (KBT)
Dagfinn Torp
dagfintorp(a)hotmail.com

Schedsmoe Civile Skydeselskab (SCS)
Ernst Kristian Risan
Tlf. 922 40 582

Eidsberg Flint & Perkusjon (EFP)
Kjell Bergersen
Tlf. 69 85 58 20
kjberg3(a)online.no

SØR- OG VESTLANDET

Grimstad Svartkuttlag (GSL)
Steinar Foss
Tlf. 900 45 558
steinarf(a)hernis.no

NSU-artikler

Artikkel	Pris	Enhet
300 meter-skiver	kr. 30,–	pr. skive
Innstikk til 300 meter-skiver	kr. 10,–	pr. innstikk
200 meter-skiver	kr. 25,–	pr. skive
Innstikk til 200 meter-skiver	kr. 10,–	pr. innstikk
Halvmeterskiver	kr. 5,–	pr. skive
Innstikk til halvmeterskiver	kr. 1,–	pr. innstikk
Muskettskiver	kr. 25,–	pr. skive
Innstikk til muskettskiver	kr. 10,–	pr. innstikk
Store lapper	kr. 50,–	pr. 1000 stk.
Stoffmerker	kr. 50,–	pr. stk.
Klistremerker	kr. 10,–	pr. stk.
Nåler	kr. 25,–	pr. stk.
Medaljer	kr. 35,–	pr. stk.
Tolkesett	kr. 350,–	pr. sett
DVD-film	kr. 150,–	pr. stk.
Poloskjorte med trykk	kr. 150,–	pr. stk.

Artiklene bestilles hos kasserer Oddvar Deberitz – se kontaktinformasjon på side 4, eller www.norsksvartkruttunion.no.

Norske rekorder

Originalvåpen

Miquelet	Oddvar Deberitz	N&S	93 p.	02.12.2012	Korsfløyta (NY)
Maximillian	Dag M. Winge	TMS	81	17.08.2012	Pforzheim
Vetterli	Eldar Gulli	N&S	97 p.	19.04.2009	Korsfløyta
Valkyrie	Linda Johansen	N&S	88 p.	12.02.2012	Korsfløyta
Whitworth	Ragnar Hegge	TGMC	94 p.	1988	Finland
Minié	Øyvind Flatnes	HPK	88 p.	25.07.2009	Åsheim
Cominazzo	Odd Flomark	OKTS	85 p.	25.05.1998	Breimyra
Kuchenreuter	Odd Flomark	BPK	94 p.	08.05.2000	Maridalen
Colt	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	29.04.2004	Kongsvinger
Tanegashima	Dag M. Winge	TMS	60	17.08.2012	Pforzheim
Hizadai	Petter Hoberg	SCS	87 p.	10.08.2007	Parma, Italia
Remington	Oddvar Deberitz	N&S	97 p.	21.07.2012	København
S&W	Dagfinn Torp	KBT	96 p.	30.06.2012	Eidsberg
4''' kammerlader	Rune Stensrud	KBT	90 p.	20.04.2008	Korsfløyta
18 l. mil. kammerl.	Eldar Gulli	N&S	96 p.	22.08.2009	Lunner
Perkusjonsmuskett	Per Østby	EFP	95 p.	05.07.2003	Årnes
Bakladet perkusjon	Willy Morten	Eidsvoll	90 p.	03.07.2010	Jonsvannet
Lamarmora	Oddvar Deberitz	N&S	95 p.	04.09.2011	Kongsvinger
Pennsylvania	Dag M. Winge	TMS	83 p.	08.01.2012	Jonsvannet
12,17x44	Dagfinn Torp	N&S	95 p.	20.06.2010	Kongsvinger
Jarmann	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	22.04.2012	Korsfløyta
Remington revolver	Rune Stensrud	KBT	163 p.	14.04.2012	Korsfløyta

Hagle

Lorenzoni	Oddvar Deberitz	N&S	24 duer	11.06.2011	Eidsvoll
Manton	Sondre Nordhagen	N&S	14 duer	16.06.2012	Stemtjønn
Lefaucheux	Oddvar Deberitz	N&S	24 duer	14.04.2013	Korsfløyta (NY)

Replikavåpen

Miquelet	Dag M. Winge	TGMC	94 p.	22.01.2000	Skatval
Maximilian	Per Østby	EFP	94 p.	11.08.2006	Bordeaux
Minié	Trond Berger	EFP	96 p.	06.06.1997	Eidsberg
Whitworth	Per Østby	EFP	100 p.	21.03.2004	Korsfløyta
Vetterli	Oddvar Deberitz	N&S	100 p.	25.08.2005	Kongsvinger
Valkyrie	Marianne Berger	EFP	96 p.	29.05.2004	Korsfløyta
Cominazzo	Are Fosjord	SCS	94 p.	08.05.2000	Maridalen
Kuchenreuter	Odd Flomark	OKTS	100 p.	07.06.1994	Onsrud
Mariette	Ketil Berntsen	HFP	98 p.	23.06.1996	Skatval
Tanegashima	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	15.07.2007	Eidsberg

Hizadai	Oddvar Deberitz	N&S	97 p.	13.05.2007	Kongsvinger
Pennsylvania	Per Østby	EFP	96 p.	25.07.2009	Åsheim
Lamarmora	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	04.09.2011	Kongsvinger
Remington	Per Østby	EFP	100 p.	22.05.2005	Korsfløyta
S&W	Rune Stensrud	KBPT	97 p.	07.07.2002	Eidsberg
Perkusjonsmuskett	Kjell Bergersen	EFP	95 p.	05.07.2009	Ørnfjell
Jarmann	Oddvar Deberitz	N&S	95 p.	15.01.2012	Korsfløyta
Tanzutsu	Oddvar Deberitz	N&S	84 p.	29.01.2012	Korsfløyta
Remington revolver	Rune Stensrud	KBT	168 p.	14.04.2012	Korsfløyta
Donald Malson	Rune Stensrud	KBT	80 p.	25.03.2012	Kongsvinger

Hagle

Lorenzoni	Per Østby	EFP	21 duer	20.07.2003	Eskilstuna
Manton	Sondre Nordhagen	N&S	22 duer	16.06.2012	Stemtjønn
Pape	Tor Bjarne Justnæs	KGP	20 duer	16.06.2012	Stemtjønn

Langhold

Turner	Per Østby	EFP	283 p.	04.05.2005	Frankrike
Bodine	Per Østby	EFP	289 p.	26.03.2005	Størjebygda
Sporting Trophy	Per Østby	EFP	565 p.	28.03.2005	Frankrike

Lagrekorder

Adams	Kongsvinger B. P. T.		265 p.	29.06.2012	Eidsberg
Lucca	Eidsberg Flint & P.	R	246 p.	03.07.2004	Eidsberg
Peterlongo	Tromsø Pistolklubb		278 p.	10.06.1995	Eidsberg
Forsyth	Schedsmoe C.S		279 p.	03.07.2004	Eidsberg
Wogdon	Schedsmoe C.S.		261 p.	05.07.1997	Eidsberg
Halikko	Nord & Sør		267 p.	22.04.2012	Korsfløyta
Magenta	Eidsberg Flint & P.		265 p.	07.07.2002	Eidsberg
Pforzheim	Eidsberg Flint & P.	R/O	286 p.	05.07.1998	Eidsberg
Rigby Cup	Eidsberg Flint & P.		281 p.	05.07.1998	Eidsberg
Scandinavian Cup	Kongsvinger B. P. T.		273 p.	05.07.2003	Årnes
Remington original	Kongsvinger B. P. T.		268 p.	15.04.2012	Korsfløyta
Remington replika	Eidsberg Flint & P.		288 p.	01.07.2012	Eidsberg
Gustav Adolph	Nord & Sør		254 p.	09.04.2011	Korsfløyta
Enfield	Nord & Sør		271 p.	30.06.2012	Eidsberg
Pauly	Nord & Sør		224 p.	15.04.2012	Korsfløyta

Hagle

Hawker	Nord & Sør		44 duer	16.06.2012	Stemtjønn
Batesville	Nord & Sør		53 duer	13.04.2013	Korsfløyta (NY)

Returadresse:

NORSK SVARTKRUTTUNION
c/o ODDVAR DEBERITZ
FINNHOLTVEGEN 848
2114 DISENÅ

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

PORTO BETALT
PORT PAYÉ
NORGE